

Justin Popović.

Humanistička i bogočovečanska kultura.

Evropska kultura počiva na čoveku kao na temelju. Čovekom se iscrpljuje njen program i cilj, njena sredstva i sadržina. Humanizam je njen glavni arhitekt. Sva je izgrađena na sofističkom principu i kriterijumu: čovek je mera svih stvari, vidljivih i nevidljivih, i to evropski čovek. On je vrhovni stvaralac i davalac vrednosti. Istina je ono što on proglasi za istinu; smisao života je ono što on proglasi za smisao; dobro i zlo je ono što on proglasi za dobro i zlo. Kratko i iskreno rečeno: evropski čovek je sebe proglasio za boga. Zar niste primetili kako on neizmerno voli da boluje, da boguje naukom i tehnikom, filosofijom i kulturo, religijom i politikoim, umetnošću i modom, – da boguje po svaku cenu, makar inkvizicijom i papizmom, makar mačem i ognjem, makar – trogloditstvom i ljudožderstvom? On je jezikom svoje humanističko – pozitivističke nauke objavio da – nema Boga. I vođen tom logikom on je smelo izveo zaključak iz toga: pošto nema Boga, onda sam ja – bog !

Ništa tako ne voli evropski čovek no da se pretstavlja kao bog, ma da je u ovoj vasioni kao miš u mišolovci. Da bi pokazao i dokazao svoje bogatstvo, on je objavio da su svi svetovi nad nama pusti, bez Boga i bez živih bića. On pošto – poto hoće da ovlada prirodom, da je potčini sebi, zato je i organizovao sistematski pohod na prirodu, i taj pohod nazvao kulturom. U njega je upregao svoju filosofiju i nauku, svoju religiju i etiku, svoju politiku i tehniku. I uspeo da uglača neku parčad na kori materije, ali je nije preobrazio. Boreći se sa